

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Vita Francisci Caietani Societatis Jesu

Gaetano, Alfonso

Excusa Pragæ, Anno 1668

Cap. XV. De subjugatione passionum, & affectuum humanorum.

urn:nbn:de:hbz:466:1-37359

CAPUT XV.

De subjugatione passionum, & affectuum humanorum.

Subsidio humilitatis, quâ, ut ait S. Gregorius Papa, vincuntur omnia vitia, nitebatur Franciscus, summo conatu, vincere universas cupiditates & affectus vitiosos animi abstrahendo se pro viribus, à rebus omnibus creatis, divinâ igitur opitulante gratiâ, coepit studere huic internæ mortificationi, ex qua, veluti rivus ex fonte, oritur externa sensuû custodia, & in qua volebat S. P. N. Ignatius eminare suos filios. Intentus porrò eradicandis passionibus inordi-

natis, brevî tale earum assequutus est dominium, ut videretur omnes omnino exuisse; quamvis non esset naturæ phlegmaticæ, neque remissus in exercitijs ac negotijs occurrentibus. Et verò ab anno decimo sexto suæ ætatis, ad vigesimum secundum, genio suo indulserat, at deinceps (ut potens est gratia DEI) quis ausit asserere, se in eo animadvertisse ullum supervacaneæ hilaritatis signum? Rîsus ipsius, quemadmodum de sancto Malachia Episcopo Hiberniæ, scripsit S. Bernardus, erat rarus, & modestus, qui demonstrabat lætitiã, charitatis indicem ac nutricem, absque cujusquam nota levitatis. Qualis tristitia, aut turbatio animum ejus occu-

pa

pavit, veletiam se prodidit in
vultu, quæ non fuisset orta ex
recordatione peccatorum? quid
unquam timuit, qui nihil præ-
ter DEUM desideravit, nihil a-
mavit præter suum Condito-
rem? Et tamen teste Patre Jose-
pho Ragusa, viro docto ac pio,
Patre ejus spirituali, nec pau-
cas, neque leves habuit turba-
tionum occasiones. Taceo,
fuisse quandoque vilipensum,
ac devitatum à longè se inferio-
ribus. Quando se laudari au-
diebat, tantùm rubore faciem,
suffundebat. Pronum est, ut
ager contristetur, & queratur,
optètque sanitatem, saltèm, ut
eam impendere possit Divino
obsequio; Franciscus autem,
nunquam questus est, nec trista-

tus, ob continuas & graves a-
gritudines, neque meliorem va-
letudinem expetijt eâ, quam il-
li Deus concedebat. A deside-
rio vitæ diuturnæ, quod homi-
ni est congenitum, aberat quàm
longissimè: verbô, nihil erat,
quod cuperet, vel diligeret præ-
ter DEUM, Creatorem suum &
Servatorem. Etsi degens in
seculo, ardens & graciosus fue-
rit in contrahendis conservan-
disque amicitijs, in Religione
penitus refrixit; & singularem
cum nemine inivit familiarita-
tem, omnes pari affectu, ut ima-
gines DEI complexus. Non
ideo tamen ingratus erat pro
susceptis beneficijs, neque in-
termittebat, cuiquam debitas
referre gratias, quantumvis id

præ-

præstaret magis religiosâ simplicitate, quàm expolitis verbis. Ipse amor consanguineorum itâ in eo fuit moderatus, ut non nisi DEUS illi videretur esse Pater, Magna DEIPARENS MARIA Mater, CHRISTUS DEI Filius Frater. Non commemoravit, aut recensuit unquam ulla dicta vel facta Cognatorum, quamvis & religiosi homines, talium pro opportunitate interdum meminerint, cujus tamen rei frequens se illi offerebat opportunitas, cum multos haberet sanguine junctos, titulis ac officijs illustrissimos & excellentissimos, sparsos per Siciliam atque alibi. Referunt hodièque admirabundi subditi Fratris, quòd, dum honoris causâ, illum adirent, affa-

affabiliter ipsos excipere fuerit solitus, ac nē verbo quidem interrogare de fratribus vel consanguineis; nec etiam per illos salutem illis dicere, quasi ipsos minimē nōssent: differuit verò de rebus ad animæ salutem pertinentibus, ac imprimis de frequentandis sanctissimis Sacramentis, deque contemptu mundi, ità ut repleti stupore, tanquam ignari hujus novæ & divinæ Philosophiæ, ac humano quodam sensu permoti illacrymarentur, & reversi in patriam, Franciscum, velut hominem celestem admirantes, deprædicarent. Profecturus Pater quidam noster Sortinum, percunctatus est ipsum, vellētne quidem suo nomine dici Domi-

nis

nis f
Vestri
dicat
bonu
creat
tidie
es in
bat,
nent
taten
pecu
In lit
repe
leat a
tia m
tribu
suis s
verò
nus e
rum
viffe

nis suis Fratribus ; respondit :
*Vestra Reverentia hoc solum illis
dicat ; ut se recordentur esse filios
boni Patris , id est illius , qui nos
creavit , & quem invocamus quo-
tidie dicendo : Pater noster , qui
es in caelis .* Rarò iisdem scribe-
bat , nec nisi de rebus concer-
nentibus DEI cultum , & chari-
tatem proximorum , atque ex
peculiari Superiorum mandato .
In literis à me lectis , nè verbum
reperio , quod humanum redo-
leat affectum . Proponit nego-
tia magna humiliter etiam Fra-
tribus natu minoribus , quasi
suis Superioribus . Respondens
verò ad quasdam , in quibus u-
nus eorum illi scribebat , factu-
rum se , quod illi commenda-
visset , ex obligatione , quâ ei sit
de-

devinctus, ità loquitur: *Non tamē, ut mihi scribis, ac si aliquid præstandum tibi sit ex obligatione, qualem nullam agnosco: sed solummodo ex eo amore, quem nostri cum DEO conjunctio exposcit.* Acceptabat nuntia voluntati propriæ contraria æquanimiter, & monebat iteratò ac mansvetè, quid esset agendum, atque id inculcabat ejusmodi verbis, ut nesciam, magisne commendanda sit modestia in scribendo, an zelus justitiæ. Omnes Francisci literæ spirabant devotionem, tandèmq; scintillabant flammis amoris Divini: siquidem illas concludebat exhortando ad exuendum amorem hujus vitæ, ad consecrandum amorem DEI, ac desiderandam

dam
Statu
com
adm
exho
DEO
facer
tibi
vina
giola
amit
Soro
ut si
prog
Qu
prog
tus e
tius
tri,
men
moc

dam æternam beatitudinem. Statui cujusvis & conditioni accommodabat monita; quemadmodum fratrem secularem exhortatur, inquit: *Stude DEO servire vero amore, sicut te facere credo, in munere tuo, quod tibi committere dignata est Divina Majestas.* Et Sorori Religiosæ, in litteris datis ad suam amitam Monialem, ita scribit: *Sorori mee Ioanne, commendo, ut sit dedita rebus spiritualibus, progrediatur, nec sistat unquam. Qui enim in vita spirituali non progreditur, perdit, quod assequutus est.* A cognatorum negotijs curandis abhorrebat, & Fratri, qui nescio quid illi commendabat, respondit hunc in modum: *Res mundanae commenda-*

da

data Religiosis, non possunt bonum sortiri exitum, cum videantur esse alienæ ab illorum professione, hac tamen vice, quam existimo fore ultimam, tibi potest ignosci. Non tantum non immoderate afficiebatur erga Patriam, vel sanguine junctos, sed etiam Fratris scribenti, velle se ad ipsum invisendum venire, ex fraterno affectu, & solatij ab eo capiendi gratiâ, id illi his verbis vetuit: *Multum mihi gratulor, quod hac in re prætuleris meum beneplacitum, tuo desiderio quapropter respondeo, non de futuram nobis. D E O volente, occasionem, quam nos videamus, quando quidem homines Societatis nunquam stabiliter in eodem loco commorantur, ut proinde facile possimus conveni-*

re.

re. *Velim autem tibi persuadeas, (quod scribo confidenter) nec te, neque alium quemvis, procurando meam ad aliquem locum profectionem, impellente amore naturali, etsi non malo, rem mihi gratam facturum; hoc mihi crede. Ut huc venias, mihi non probatur; sufficit. si alter alterius meminert apud DEUM: atque sic nos invicem invisemus, donec DEO libuerit, ut nos videamus coram, vel aliâ ratione congregiamur.* Hæc ille. Imò quando fortuitò ipsum, in eadem cum illis civitate esse evenit, compellendus erat Superioris mandato, ad eos alloquendos, quod quidem obedienter faciebat, sed modicum illis tempus dabat, sermouem instituens de rebus

bus sanctis. Cùm aliquando
venisset Dominus Marchio cum
Fratribus & Sorore Panormum,
quàm difficillimè obtinuit, in-
terposito Superiorum jussu, ut
cum ipsis pranderet. Enixissi-
mè deinde illos est obtestatus,
nè ullâ unquam ratione, se de-
inceps invitarent, non enim
ampliùs venturum. In ijs ta-
men, quæ tendebant ad Dei ho-
norem, & eorum salutem, non
deerat suo officio. Monuit So-
rorem, nè sibi verba faceret de
rebus secularibus, alioquin fu-
turum, ut se ultrà non videret.
Dum illam aliquando inviseret
ægotantem, convenit apud e-
andem quosdam suos consan-
guineos, qui seu joci causâ, seu
pro amica confidentia, ipsi in-

me-

memoriam revocaverunt illas
vanitates, quibus existens in se-
culo, sese oblectare consveve-
rat: conticuit tum aliquam-
diu, postea Divino zelo exar-
descens, resumpto sermone, dis-
seruit de stultitijs mundi, & bo-
nis Religionis, eo fervore spiri-
tus, ut omnes attoniti, se invi-
cem intuerentur: atque unum
permovit, qui liberioris erat
vitæ, ut se reciperet ad nostrum
Collegium, per dies aliquot
asceticis S. P. N. Ignatij operam
daturus. His visitationibus
confirmabatur in sua vocatio-
ne, & accendebatur ad impen-
sibus amandum DEUM Dum
egrederetur è domo sanguine,
sibi junctorum, millenas DEO
agebat gratias, propè lacry-
mans,

mans, quòd ipsum eruiſſet ex
miserijs & periculis, in quibus
degunt ſeculares, perduxiffet.
que ad Religionem, ubi vivitur
in multis ac veris ſolatijs, non
abſque pignore ac velut artha,
ſi vita ſtatui reſpondeat, æternæ
felicitatis. Nefcio, majorne
laus ſit, non laudare ſuos con-
ſanguineos, cum ipsis rarò lo-
qui, nec niſi de rebus neceſſa-
rijs & pijs; an verò audire eo-
rundem vituperia, aut triſtia de
illis nuntia, ac non moveri ad
indignationem vel triſticiam.
Utramque gloriam aſſequutus
eſt Franciſcus. De primo hac-
tenus nonnihil dictum, alterius
hic breve dabo quoddam argu-
mentum. Studens Meſſanæ, So-
cium egit procuratoris Colle-

gij,

gij, qui tum non erat Sacerdos, id quod fieri consuevit à nostris Scholasticis, feriarum autumnalium tempore, pro humilitatis experimento. Ivit ille, negotij cuiuspiam causâ, ad Iudicem Civitatis, à quo fuit interrogatus, undenam Socius ipsius esset oriundus; Sortino, inquit, Procurator. Tum Judex inconsultè & temerè, præsentè nescio quo, cœpit mordacibus verbis vellicare Sortini Dominum, Francisci Fratrem. Ad hanc improvisam maledictorum tempestatem, mansuetus DEI servus, nihil omnino fuit commotus, nec vultum immutavit, atque tacitè DEUM precatus est pro calumniatore, ac deinde placidè discessit. Post dies aliquot,

quot, dum quispiam è nostris Patribus, in domo ejusdem Judicis, ageret cum quodam, qui rei gestæ adfuerat, præterivit fortè Franciscus cum Procuratore: curiosus Judex quærit, cujus sit Franciscus conditionis, quâ intellectâ, obstupuit, accusansque se ipsum, recensuit factum, quod narratum est. Deinde dixit: Adibo illum, ut ei innotescam, ac deprecem culpam. Ivit, vidit, & miratus est, atque redux multis retulit, quod sibi evenerat, extollens admirandam sanctitatem, veri imitatoris, mansuetudinis & patientiæ Christi. Tranquillitas animi, quâ audiebat tristitia nuntia, patet ex sequentibus capitulis. Centior factus, unum

ex

ostri
m Ju-
n, qui
rivit
ocura-
ærit,
ionis,
accu-
uit fa-
De-
ut ei
r cul-
iratus
etult,
ollens
, veri
is &
quilli-
ristia-
ous ca-
unum.

ex suis Fratribus, semper sibi,
propter singularem virtutem,
dilectum, ob scrupulorum mo-
lestias, ortas ex anxia & impru-
dente rerum spiritualium cura,
oppressum nimiâ melancholiâ,
mentis inopem esse redditum;
nullum præsetulit mœrorem,
cùm tamen casus iste fuerit ad-
modum lamentabilis, inexpectatus & gravis, verùm sublati
in cœlum manibus & oculis, be-
nedixit DEUM, cujus permissu
id accidisse rebatur ad majus a-
nimæ ipsius bonum. Pacato
quoq; animo accepit nuntium,
de morte Sororis Joannæ Vir-
ginis, quæ vixit, ac obiit candi-
di instar lilij, odore semper fra-
grans multarum & eximiarum
virtutum, atque id ipsum alteri

K So-

Sorori siccis indicavit oculis, & animo prorsus conformi Divinae voluntati. Credebat enim ipse non esse deffendos eos, qui ex hac miserabili, migrant ad vitam beatam; sed illos, qui in miserijs vivunt, peccatorum cum periculo, nè æternùm se peliantur in inferno.

CAPUT XVI.

De afflictatione corporis.

AD frenandos animi affectus, dirigebat Franciscus afflictationem corporis, cui erat semper addictus, ab ipso suæ ad DEUM conversionis principio. Inde factum est, quòd animum adjecerit ad Religionem Patrum

Ca-